

ÉSZAKI FÉNY.

HUMORISTIKUS HETILAP.

E lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények pedig a kiadó hivatalhoz küldendők.

Megjelenik e lap minden szombaton fél iven.

Előfizetési ár:

egy évre	5 frt. — kr.
félévre	2 „ 50 „
negyévre	1 „ 30 „

ELFOGAD E LAP MINDENNEMŰ KÖZLEMÉNYEKET EGY MELLÉKLETEN.

Az igazság érdekében.

A „Szentési Lap“ legközelebbi számában „Szinházi botrányok és még valami“ czim alatt, a „Szentési Lap“ szerkesztője annyiféle hazugságból összegyúrt labdacsoakat kivánt az „Északi Fény“ szerkesztőségének beadni, a melytől az, ha nem is mindjárt, — de legalább nem sokára, — szörnyet haljon. Hogy saját érdekében ezt tennie nem csak kívánatos de kötelességszerű is volt, ezt nem tagadhatja meg tőle az „Északi Fény“ szerkesztője sem; mert teljesen meg van győződve a felől, hogy az „Északi Fény“ben — Buday József szerkesztő urat érdeklőleg több ízben közzé tett igazságok, népszerűségének magaslatához leendő eljuthatásában — nagyon is akadályoztatják.

De ha a „Szentési Lap“ szerkesztőjének szabad volt mázsa számra árulni hazugságait, legyen szabad nekünk is az igazság érdekében tollat fognunk, és a midőn az általa kiadott cikk valótlanágát tényekkel igazolandjuk: egyszersmind engedje meg a t. olvasó közönség, hogy ugyan az alkalommal őt egész életnagyságban — bemutathassuk.

Tehát a dologra!

Nagyon jól tudja a t. városi közönség, hogy a nyári idény alatt nálunk működött szintársulat tagjai, kiket Buday József szerkesztő ur az egekig halmozott dicséretekkel, mennyire nem feleltek meg azon várakozásnak, mit a művészet

pártolónak igénye méltán követelhet. — De az is köztudomásu dolog, hogy azok a jámbor figurák, a helyett, hogy a pártoló közönséget, némileg az utolsó előadás sikere által kielégítsék, minden ok nélkül meggyalázni igyekeztek. Választottak is egy olyan darabot, t. i. az „ördög pululái“-t, melyet nem hogy eljátszani tudtak volna, de az egész darabról fogalmuk sem volt. De, hogy a gorombaságokat kedvelők izlését eltalálják, olyan vastag, s a szó teljes értelmében frivoll dalokat énekeltek, melyek nem csak hogy a darab szövegéhez nem tartoznak, de egyenesen városunk közönsége erkölcsi életének lefésztésére lettek vala irányozva. Ezek a szép versek ha másnak nem is, de bizonyosan tetszettek a „Szentési Lap“ szerkesztőjének, mert biztos forrásokból tudjuk, hogy ama dalok drasticsabb részei az ő — városi közönségünk erkölcsi életét és művelődését megóvó — tollából kerültek ki.

Megrójjá a „Szentési Lap“ szerkesztője az „Északi Fény“ szerkesztőségét azért, mert mint mondja, annak szerkesztőjétől származott — a színészekre készített botrány. Síralsamas panaszkodk, hogy a nagyérdemű közönség, (mert alig voltak néhányan a színházban félve a színészek által első előadáskor elkövetett scandalum ismétlésétől) pisszegéssel fojtotta el a botránkozatók villongásait. És nagyon csudálkozik, hogy rajta kívül más is mer lapot szerkeszteni Szentésen! Sőt mi több, ezek az új szerkesztők kofák! mert ő rá megmondják az igazat! — Beharangi-

rozzák a megyei főispánt, alispánt, városi főjegyzőt — s még az ügyészt is! stb.

Édes nyílt szívű szerkesztő ur! hazugságok koronás fejedelme! ki titokban basáskodik a városi közönség tudatlanabb zömén, ne vegye szívére, ha mindezekre megfélemlünk.

Ne gondolja, hogy az „Északi Fény“ szerkesztője azért irt találóbbnál találóbb csipkedéseket a színészekre, mert nem kapott egyet sem abból, miből önnek három darabot is adtak, t. i. szabadjegyet; hanem irt igen is azért, hogy némileg ébressze bennük az igyekezetet, szerepeik hivebbeni előadására! De fájdalom! a színészek urak vagy nem akarták, vagy nem tudták, elérteni. . . . Hiába dicséri ön Thalia templomának itt időzött tagjait, mert igen élénk emlékezetében maradt Szentesváros közönségének, azon botrányos erkölcs rontó nóta, mit az önsegélyével sikerült nekik színre hozni.

És hogy az „Északi Fény“ mult számában közölt „nemtelen színészet“ című cikk megjelent, az csak is Buday József ur pártolt színészeinek köszönhető; kiknek ama aljas gorboságait, városunk összes közönségével meg akartuk ismertetni, hogy tudják, mily érdemtelen egyéneknek hordták össze fáradsággal szerzett filléreiket.

Arra pedig, hogy a színházi botrány elkövetésében az „Északi Fény“ szerkesztője és kiadója társ lett volna, nem lehet mást mondani, csak azt, hogy az ön lapjának hazugsági rovatában — egynek — az is megjárja.

A mi azt illeti, hogy az „Északi Fény“ első évnegyedét méltóságos Rónai Lajos főispán ur 12 arannyal fizette meg, hogy megyénk alispánja szerzett előfizeteket, és a tót diákból lett főjegyző volna munkatársunk, hogy az ügyész sugalmazója és anyagvezére lapunknak, — e tekintetben önt mindaddig rágalma-zónak tekintjük, míg a nyilvánosság terén, — tényekkel nem igazolandja állításait. Ugyan azt nyilvánítjuk cikkének azon részére, melyben ön az „Északi Fény“ szerkesztőségét — bérenczeknek — vádolja.

És végre, az „Északi Fény“ szerkesztője ellen tett azon gunyoros megjegyzésére, hogy egy elméleti gazdászatot végzett ifjúból felkésződött városi napdíjából lett szerkesztő . . stb. azt kérдем öntől, melyik méltóbb arra, hogy szerkesztői tollat fogjon kezébe, az-é, ki academiát végzett, vagy az, kit a klastrom szakács-

néja — csirke bevásárlások alkalmára — ujon tanított meg számolni? . . . “

Ennyi elég ama cikkekre, melyet ön ellenünk a közönség elé tált.

De most már mutassuk meg arczképét.

Emlékszik ön vissza, midőn az „Északi Fény“ című lap megszületni akart, s midőn önt Katona J. és Kovács Károly felszólították segédkez nyújtásra, a következő szavakkal ajánlotta meleg pártfogását:

„No fiatal emberek! valami irányt csak adjanak lapjuknak, például a 48-ast. Mert tudják hogy nem hoz hasznót a konyhára, ha meggyőződés szerint beszélünk. A volna csak szép, ha én is meggyőződésből beszélnék lapomban. Itt a nép zöme 48-as s kire lehetne jobban hatni, mint az együgyü néptömegre? . . . Ne adjanak semmit az igazságra. Legyenek az a mi a falu. Minden élczlap célja valakit ütni, és ha önök az ajánlott irányban nem működnek, kit ütnek? . . . A parasztot? Mit lehetne javítani egy ökör falkán? de ha ez ökröket magukhoz szelidítik, akkor ezek erején könnyen elérik céljokat. De adok önöknek egy jó tanácsot (négy szemközt legyen mondva). Legyünk bensőleg jó barátok, de néha paskoljuk egymást, hogy észre ne vegyék rajtunk a közös cél elérését. Szájaskodni s mindig a főbb hivatalnokokat kell ütni, például S—r stb. Mert semmi sem tetszik ugy a parasztnak, mintha az ugyis, már magas hivatalánál fogva gyűlölt egyéneket a legkihívóbb színben tüntetjük elő. Kérjék fel B. J. urat, annak is van egy pár olyan vice, mitől még a megye is hasra esik!“

Ez volt az ön szép s hazafias szellemű tanácsa, mi által Szentes város ifju sarjadékat a jellemtelenségnek meghódítani szándékozta. De ez a fiatalság nem hagyta magát aljas célok elérésére eszközül felhasználni. Sőt az ön által követett iránynak is véget akar vetni, s érdeme szerint mindaddig paskolni fogja önt, míg jezsuita szelleménél fogva megrögzött szemtelenségeivel fel nem hagy.

Nem volt és nem is lesz önnek más taktikája, mint Szentesváros közönségével saját gyermekeit — utezai suhanczoknak nevezve — meggyűlöltetni, s ön és több jött-menteknek nyilást készíteni a megélhetésre.

Pedig lány szomorú példa volt éppen városunkban, hogy az önféle sáfárok csaknem jégre vitték a közönséget (mert a mi késik nem mú-

lik). Hogy aztán a bajtól szabadulhassanak, markukba nevettek, illa berek nád a kert, s csak hűlt helyét találtuk. S míg a közönség gyermekei ha hibát követtek is el, büntetve vannak az által, hogy pirulni kell ismerőseik előtt, addig az a más vidéki atyafi tova röptében jó kedélylyel füttyrészi:

„Se országa se hazája,
Mégis teli a tárczája!“

Es most engedjen meg a t. közönség, hogy lapunk irányától eltérve, komoly dolgokkal foglalkoztunk. De az ellenünk sikra szált dühös eb ellen magunkat s előfizetőinket oltalmazni mindenkor kötelességünknek tartjuk.

A szerkesztőség.

Konduljanak meg a vészharangok!

E gyönyörű költeményét Petőfinek, kevés variációval bőgettyűzi egy negyvenyolczas ripők.

* * *

Bődüljenek meg a vészharangok!
Nekem is egy kolompot kezembe!
Izzadok s a fogaim vaczognak,
Fájdalom s düh markolász szivembe.

Fájdalom, mert „kabaktök“ fejemre
Jégzivatar közeledést látok;
És düh és düh, mert mameluk voltam,
Nem szakadt le szememről a hályog.

Pillanatra a gyanum fölébredt
S körül néztem mi zaj a világban,
De a másik bordámra fordultam
S horkolástam biz a legjában.

No de ébredj fel „lapu-szerkesztő“,
Mert hisz te még követ is lehetnél,
Kárhuzatos mongolságod árán
Még talán majd pocsolyába esnél.

Ébredj te is Bársony Jancsi! társam!
Mert ha szived bosszura nem éled,
Bár kapálódz — vágyaid mekkáját
Többé talán soha el nem éred.

Fel komám, fei! ily vészes mulasztást
Vissza pótol egy hatalmas óra;
Minden ellent sárban meghurczolni,
Ezt írjuk fel majd a lobogóra.

Oly jelesen játsztunk alakozait,
Hogy markunkban volt az arany alma;
Mutassuk meg, hogy nagyok lehetünk,
Hogy nem elég nekünk csak a szalma.

De ha tervünk rosszul sikerülne,
Letépnék a lárvát a pofánkról;
A kudarcztól, nem tagadom félek,
Ki is szököm ez árnyék világból.

Legyen minden bajtárs olyan, mintha
Briarues epigonja volna.
Üssön, vágjon barbár módra, mintha
Ezer ökle, furkós botja volna.

Igy azután tervünk sikerülhet,
Akkor élet és hivatal vár ránk;
Akkor osztán Pesten lesz lakásunk,
A mi után oly régen sovárgunk.

Fel „Cretinek!!“ fel! kik nekem hisztek,
Ki a sikra a lapu hasábján!
Furkós bottal, boxirral, doronggal,
Mert különben mind el veszünk gyáván!

Hol az ellen?? kérded Bársony Jancsi?
Mindenütt van a hova tekintesz,
De legnagyobb, legveszedelmesebb
Ellenségünk az „Északi Fény“ lesz.

Ránk csapott e veszélyes ellenség,
Egyedül csak az az igyekvése:
Várainkat mit már rég építünk
Szikráival, hogy légbe röpitse.

Statárium! ítélet reájuk!
Fogyjon bár az előfizető szám:
Bár gúny-kaczaj hangozzék fülemben
Nem hallgatok, be nem fogom a szám.

Legnemesebb fegyverem a furkó,
Ellenem ha sikerül leütni
Mi lesz nekem, vitéz Demagognak,
Ujra a nép nyakára csücsülni.

Kakas Pista.

Servián tüskék.

Madarász a szentesi 48-as körnek egy 20 fontos kakasszéki dinnyét küldött ajándékba; mint halljuk e kedves megemlékezést viszonzandó a kör, — Madarász urat egy ritka példányu nyirfa söprűvel — Renegát szakállával akarja meglepni.

Mint hirlik a szentesi keserű lapu szerkesztője ki akarja hirdetni, hogy azok, kiket eddig még ki nem maszkirozott jelentsék magukat, mert ő már ilyenekre nem emlékszik.

Distichon.

Hős rialom közben éltetjük ez árva hazát mi
Mig azután csakugyan tette kerül a dolog
Nem hallod szavaink többet; hisz tett segít ekkor!
És nem tett-e valyon — sutba be bűni nagyon.

A 73. évi bécsi világiállítáásra két szentösi atyafi is betévedett, — s annak rendi és módi szörént óra számra bámultak meg mindent a mi csak elébök akadt, az az hogy a mi elibe csak akadtak; így a mint a gép csarnokba jutottak, valami óriási viz szivattyúzó gép ötlött a szemökbe.

Jónás már nem bámulhatott jobban a csethal belrészének labyrinthusában, mint ők erre, a szerintök nagy mi haszna instrumentumra.

Vége az egyik nagyságra nézve az Ararat hegyhez hasonló bámulását következő szavakban tálalta elő:

„Hej! komám uram! csak hunczut az a nimét.“

„Bizony én is az mondó vónék komám“ kontráz emez.“

„Nem nimet készitmény az, — polgártársak, hanem francia — akarja nekik egy ahhoz értő fiatal földijök a dolgok állását megmagyarázni.

„Mán kérem átosságra ecsém uram, ha francia csinálmány is, azé mégis csak hunczut a nimét.“

A pudli meg a komondor.

Mikor még a Renegát nem volt renegát, se kányomista barát meg újságíró, hanem volt egyszerűen P. B. . . hát abban az időben történt, hogy a szerzet, dinnye csősze elvándorolt Ábrahám kebelébe, minek következtében a Quardián — ki notabene a dinnyének szörnyű módon kedvelője vala — a kiürült méltósággal a pecsenye forgatót tisztelte meg.

A pecsenye forgatást csőszséggel fölcserélni érdekes lehet a szerelmes misericordiánusra vacsora után egy pár órára, de hétről hétre ott ázni, fázni . . . az már mégis csak több mint

a mit egy pecsenye forgató túrelem hallgatva elviselhet.

De panaszkodott is ám a Quardiánra szűrős collegájának a falu csőszének, kivel a dűlő végén esténként pipaszó mellett elbeszélgetett.

„Pedig hát ő is csak olyan kutya mint én vagyok; egy hajszállal se különb,“ fakadt ki egyszer mérgesen hoszu szitkolódás után a Quardián ellen.

„Már megkövetem misericordiánus dinnye forgató ur“ közbe szól szörnyű phlegmával a falu csősze botjára támaszkodva „de tévedni tetszik, mert: kutya és kutya közt nagy a különbség. A Quardián ur pudli kutya; ott a helye a dámák ölében meg a bársony kanapén, maga pedig csak olyan közönséges kolonczos szőrű komondor kutya, magának jó a dinnye földön is.

Mercurius szelenczéből.

Sándor bátyámnak baka Gyulán, a szatyíngot idehaza hatta csókoljuk a Pisti gyereknek nem jó ám a csizma, Szegeden trombitás akart lenni ott lakik ő Juci néninél Gyulán.

„Jaj teringette nem tudom mit csináljak, meg öl a méreg! Meg eszem a fejemet“ mérgeződött egy városi napdijas.

„Gondold meg barátom,“ kiáltott rá collégája, „hogy izraelita vagy, s hogy disznóhust enned nem szabad.“

Szerkesztői dolgok.

Piff. Paff. Puff. ur, hogy hívják magát?

Z...r G...a urnak. Locó.

„Bus szívem elfogul, köny fakad szemembe, Szerelmes szép öcsém, ha te jutsz eszembe.“

T.

Matyika urnak Zsolnán.

„Muzsa tiem vagyon itt
Egy kese tót szuka mert.“

V . . . urnak Pécs. „Hagy szójjik hát az a csöndös.“

P . . . cs urnak Nagy Abony. Ne mondogjunk!

Laptulajdonos és kiadó: Szakál Mihály.
Felelős szerkesztő: Kovács Károly.